

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2020/1308

(2020. gada 21. septembris),

ar ko uz ierobežotu laikposmu nosaka, ka tiesiskais regulējums, ko piemēro centrālajiem darījumu partneriem Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, ir līdzvērtīgs saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012

(izziņots ar dokumenta numuru C(2020) 6539)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 25. panta 6. punktu,

tā kā:

- (1) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste ("Apvienotā Karaliste") 2017. gada 29. martā iesniedza paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu. Savienība un Apvienotā Karaliste 2019. gada 17. oktobrī panāca vienošanos par Izstāšanās līgumu ⁽²⁾ ar pārskatītu protokolu par Īriju un Ziemeļīriju un pārskatītu politisko deklarāciju ⁽³⁾. Saskaņā ar minēto vienošanos un pēc tam, kad Pārstāvju palāta Apvienotajā Karalistē to ratificēja, Eiropas Parlaments to pieņēma un Padome bija pieņēmusi lēmumu par tā noslēgšanu, Apvienotā Karaliste 2020. gada 1. februārī kļuva par trešo valsti, un Savienības tiesību akti Apvienotajai Karalistei un tās iekšienē vairs nebūs piemērojami 2020. gada 31. decembrī.
- (2) Kā paziņots Komisijas 2020. gada 9. jūlija paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Gatavošanās izmaiņām – Paziņojums par sagatavotību pārejas perioda beigās attiecībā starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti" ⁽⁴⁾, pamatojoties uz analīzi, kas veikta kopā ar Eiropas Centrālo banku ("ECB"), Vienoto noregulējuma valdi un Eiropas uzraudzības iestādēm, Komisija ir konstatējusi, ka finanšu stabilitātes riski varētu rasties atvasināto instrumentu centralizētas tīrvērtes jomā ar tādu CCP starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē ("Apvienotās Karalistes CCP"). Lai tīrvērtes dalībniekiem, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā ("Savienības tīrvērtes dalībnieki"), dotu laiku samazināt savus riska darījumus ar Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūru, kā arī CCP, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā ("Savienības CCP") – laiku turpināt attīstīt savu spēju veikt attiecīgo darījumu tīrvērti, un lai novērstu iespējamus riskus finanšu stabilitātei, ir pamatoti pieņemt lēmumu par līdzvērtību attiecībā uz Apvienoto Karalisti šajā jomā.

⁽¹⁾ OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp.).

⁽³⁾ Politiskā deklarācija, kurā izklāstīts Eiropas Savienības un Apvienotās Karalistes turpmāko attiecību satvars (OV C 384 I, 12.11.2019., 178. lpp.).

⁽⁴⁾ COM(2020) 324 final.

- (3) Centralizēta tīrvērtē palielina tirgus pārredzamību, ierobežo kredītriskus un samazina kaitīgas ietekmes izplatīšanās riskus viena vai vairāku CCP dalībnieku saistību neizpildes gadījumā. Tāpēc šādu pakalpojumu sniegšana ir ārkārtīgi būtiska finanšu stabilitātes nodrošināšanai. Tīrvērtes pakalpojumu sniegšana varētu ietekmēt arī centrālo banku monetārās politikas īstenošanu gadījumos, kad darījumu tīrvērti veic valūtā, ko emitējusi kāda Savienības centrālā banka. Turklāt finanšu instrumenti, kuriem CCP veic tīrvērti, ir svarīgi arī finanšu starpniekiem un to klientiem, piemēram, lai ierobežotu procentu likmju risku, un tāpēc varētu radīt riskus arī Savienības reālajai ekonomikai.
- (4) 2019. gada 31. decembrī neizpildīto ārpusbiržas atvasināto instrumentu nosacītā summa visā pasaulē bija aptuveni 500 triljoni EUR, no kuriem procentu likmju atvasinātie instrumenti veido vairāk nekā 75 %, bet ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti — gandrīz 20 %. Aptuveni 30 % no visiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu centralizētas tīrvērtes tirgus ir denominēti euro un citās Savienības valūtās. Ārpusbiržas atvasināto instrumentu centralizētas tīrvērtes tirgus ir ārkārtīgi koncentrēts – jo īpaši centralizētas tīrvērtes tirgus euro denominētu ārpusbiržas procentu likmju atvasinātajiem instrumentiem, no kuriem vairāk nekā 90 % tīrvērtē tiek veikta vienā Apvienotās Karalistes CCP.
- (5) Apvienotās Karalistes izstāšanās no iekšējā tirgus un no kopējā regulējuma, koordinētas uzraudzības un prasību izpildes ekosistēmas, kas ir iekšējā tirgus pamatā, kopā ar ievērojamu Savienības valūtās denominētu finanšu instrumentu apjomu, kuriem tīrvērti veic Apvienotās Karalistes CCP, rada būtiskas problēmas Savienības un dalībvalstu iestādēm finanšu stabilitātes pārvaldībā, jo īpaši finanšu spriedzes laikā.
- (6) Par ietekmi, ko rada Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības, Komisija ir sniegusi vairākus paziņojumus Eiropas Parlamentam, Padomei un ECB, tostarp rīcības plānu ārkārtas situācijām, mudinot tirgus dalībniekus būt gatavībā un sagatavotiem⁽⁵⁾. Ņemot vērā Savienības tīrvērtes dalībnieku pašreizējo riska darījumu apjomu ar Apvienotās Karalistes CCP, būtiskās izmaiņas tiesiskajā un uzraudzības regulējumā, ko piemēro Apvienotās Karalistes CCP, un Apvienotās Karalistes finanšu sistēmā kopumā, kas stāsies spēkā 2021. gada 1. janvārī, kā arī riskus Savienības finanšu stabilitātei un Savienības monetārās politikas transmisijai un īstenošanai, ir jāsamazina atkarība no Apvienotās Karalistes infrastruktūrām. Tas nozīmē, ka jāsamazina Savienības tīrvērtes dalībnieku riska darījumi ar Apvienotās Karalistes CCP, jo īpaši ārpusbiržas atvasināto instrumentu riska darījumi, kas denominēti euro un citās Savienības valūtās, un vēl vairāk jāpaplašina un jāattīsta to CCP spēja sniegt šādus pakalpojumus, kuri saņēmuši atļauju Savienībā. Lai panāktu šādu samazinājumu, tiek sagaidīts, ka nozare izstrādās skaidru procesu, lai samazinātu savus riska darījumus un paļaušanos uz Apvienotās Karalistes CCP, kas ir sistēmiski svarīgi Savienībai.
- (7) No 2021. gada 1. janvāra Apvienotās Karalistes CCP tiks uzskatīti par “trešās valsts CCP” Regulas (ES) Nr. 648/2012 nozīmē, un tādējādi tie drīkst sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā tikai tad, ja tos ir atzinusi Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (“EVTI”) saskaņā ar minētās regulas 25. pantu. EVTI var atzīt CCP, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī, tikai tad, ja Komisija ir pieņēmusi īstenošanas aktu, kurā noteikts, ka tiesiskais un uzraudzības regulējums, kas reglamentē CCP no minētās valsts, ir līdzvērtīgi Regulā (ES) Nr. 648/2012 noteiktajām prasībām, un pēc tam, kad tā ir noteikusi, vai CCP ir sistēmiski nozīmīgs Savienības finanšu stabilitātei. Ja Apvienotās Karalistes CCP netiks atzīti, tad darījumu partneri, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, nevarēs Apvienotās Karalistes CCP veikt tīrvērti ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, uz kuriem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 4. pantu attiecas tīrvērtes pienākums. Šī situācija attiecīgajiem darījumu partneriem var radīt īslaicīgas problēmas pildīt savus tīrvērtes pienākumus, un tas savukārt var apdraudēt Savienības un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti un monetārās politikas īstenošanu. Tādēļ šajā nepieredzētajā situācijā ar nosacījumu, ka tiesiskais un uzraudzības regulējums, kas reglamentē Apvienotās Karalistes CCP, tiek atzīts par līdzvērtīgu, ir nepieciešams, lai minētie CCP varētu turpināt sniegt tīrvērtes pakalpojumus Savienībā ierobežotu laikposmu un saskaņā ar īpašiem nosacījumiem.

⁽⁵⁾ Komisijas 2017. gada 4. maija paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Centrālajai bankai “Ar finanšu tirgus būtisko infrastruktūru saistīto problēmu risināšana un kapitāla tirgu savienības tālāka attīstīšana” (COM(2017) 225 final), Komisijas 2018. gada 19. jūlija paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “Sagatavošanās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 2019. gada 30. martā” (COM(2018) 556 final) un Komisijas 2018. gada 13. novembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “Sagatavošanās saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības 2019. gada 30. martā: rīcības plāns ārkārtas situācijai” (COM(2018) 880 final).

- (8) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 6. punktu ir jāizpilda trīs nosacījumi, lai noteiktu, ka trešās valsts tiesiskais un uzraudzības regulējums attiecībā uz CCP, kuri darbības atļauju saņēmuši šajā trešā valstī, ir līdzvērtīgs minētajā regulā izklāstītajiem noteikumiem.
- (9) Pirmkārt, trešās valsts tiesiskajam un uzraudzības regulējumam ir jānodrošina, ka CCP šajā trešā valstī atbilst juridiski saistošām prasībām, kas ir līdzvērtīgas Regulas (ES) Nr. 648/2012 IV sadaļā noteiktajām prasībām. Pamatojoties uz Komisijai pieejamo informāciju, Apvienotā Karaliste attiecīgos Regulas (ES) Nr. 648/2012 noteikumus iekļāva savos tiesību aktos no dienas, kad Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības⁽⁶⁾, un tāpēc Apvienotās Karalistes tiesību aktus var uzskatīt par līdzvērtīgiem Regulas (ES) Nr. 648/2012 IV sadaļā noteiktajām prasībām.
- (10) Otrkārt, trešās valsts tiesiskajam un uzraudzības regulējumam ir jānodrošina, ka CCP, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī, pastāvīgi tiek pakļauti efektīvai uzraudzībai un prasību izpildes nodrošināšanai. Līdz 2020. gada 31. decembrim Apvienotās Karalistes CCP ir Anglijas Bankas uzraudzībā, kā noteikts Apvienotās Karalistes tiesību aktos saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012⁽⁷⁾. Saistībā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 iekļaušanu Apvienotās Karalistes tiesību aktos Anglijas Banka joprojām ir atbildīga par CCP uzraudzību pēc minētā datuma, un pašlaik nav norāžu, ka minētajā uzraudzībā būtu paredzētas būtiskas izmaiņas.
- (11) Treškārt, trešās valsts tiesiskajam regulējumam ir jānodrošina efektīva līdzvērtīga sistēma tādu CCP atzīšanai, kuri saņēmuši atļauju atbilstīgi trešās valsts tiesiskajam regulējumam. Apvienotā Karaliste ir iekļāvusi Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. pantā paredzētās līdzvērtīguma sistēmas galvenos elementus valsts tiesību aktos. Tomēr Apvienotā Karaliste ir ieviesusi pagaidu atzīšanas režīmu, kas aptur galvenos grozījumus Regulā (ES) Nr. 648/2012 vismaz uz trim gadiem. Šis pagaidu atzīšanas režīms arī piešķir Anglijas Bankai plašu rīcības brīvību atsaukt "pagaidu domājamo atzīšanu", kas rada juridisku nenoteiktību CCP, kuri atzīti saskaņā ar šo režīmu. Neraugoties uz šo nenoteiktību, var uzskatīt, ka trešais nosacījums šobrīd ir izpildīts.
- (12) Pamatojoties uz to, var secināt, ka Apvienotās Karalistes tiesiskais un uzraudzības regulējums, kas būs piemērojams Apvienotās Karalistes CCP pēc pārejas perioda beigām, atbilst visiem Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 6. punktā paredzētajiem nosacījumiem.
- (13) Šis lēmums ir balstīts uz pašlaik pieejamo informāciju par tiesisko un uzraudzības regulējumu, ko no 2021. gada 1. janvāra piemēros Apvienotās Karalistes CCP. Minētais tiesiskais un uzraudzības regulējums būtu jāuzskata par līdzvērtīgu tikai tad, ja prasības, kas CCP piemērojamas Apvienotās Karalistes tiesību aktos, tiek saglabātas un joprojām tiek efektīvi piemērotas un izpildītas minētajā datumā un pēc tam, lai izvairītos no tā, ka jebkādas izmaiņas Apvienotās Karalistes tiesiskajā un uzraudzības regulējumā negatīvi ietekmē līdzvērtību regulējuma vai uzraudzības ziņā, radot nevienlīdzīgus konkurences apstākļus starp Savienības un Apvienotās Karalistes CCP vai radot finanšu stabilitātes riskus Savienībai. Tā kā Komisija jebkurā laikā var grozīt, apturēt, pārskatīt vai atcelt šo lēmumu, jo īpaši, ja trešā valstī vērojamas norises, kas ietekmē līdzvērtības noteikšanu, efektīva informācijas apmaiņa un uzraudzības darbību koordinēšana starp EVTI un Anglijas Banku ir būtisks priekšnoteikums, lai saglabātu līdzvērtības noteikšanu šā lēmuma spēkā esamības laikā.
- (14) Lai veiktu informācijas apmaiņu starp EVTI un Anglijas Banku, ir jānoslēdz visaptverošas un efektīvas vienošanās par sadarbību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 7. punktu. Šādās vienošanās par sadarbību nodrošina iespēju proaktīvi apmainīties ar visu būtisko informāciju ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 3. punktā minētajām iestādēm, tostarp ar ECB un citiem Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniekiem, lai apspriestos ar šīm iestādēm par Apvienotās Karalistes CCP atzīto statusu vai gadījumos, kad šāda informācija ir vajadzīga, lai minētās iestādes varētu veikt savus uzraudzības uzdevumus.

⁽⁶⁾ Pēc pārejas perioda beigām vairāki Apvienotās Karalistes tiesību akti nodrošina tiesisko un uzraudzības regulējumu, kas attiecas uz tīrvērtības pakalpojumiem Apvienotajā Karalistē. Tas ietver cita starpā 2018. gada Eiropas Savienības (Izstāšanās) aktu, 2020. gada noteikumus par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (grozījums utt. un pārejas noteikums) (Izstāšanās no ES), 2020. gada noteikumus par finanšu pakalpojumiem (secīgi grozījumi) un 2019. gada noteikumus par finanšu pakalpojumu līgumiem (pārejas un uzkrājumu noteikumi) (Izstāšanās no ES).

⁽⁷⁾ 2000. gada Finanšu pakalpojumu un tirgu likuma 5. daļa (Ārpusbiržas atvasinātie instrumenti, centrālie darījumu partneri un darījumu reģistri), 2013. gada noteikumi.

- (15) Sadarbības mehānismiem, kas izveidoti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 7. punktu, ir jānodrošina, ka EVTI visās situācijās ir tūlītēja un pastāvīga piekļuve visai informācijai, tostarp, bet ne tikai, informācijai, kas ļauj novērtēt jebkādas būtiskus riskus, ko Apvienotās Karalistes CCP tieši vai netieši rada Savienībai vai tās dalībvalstīm. Tādēļ ar vienošanos par sadarbību ir jānosaka mehānismi un procedūras ātrai tādas informācijas apmaiņai, kas saistīta ar Apvienotās Karalistes CCP tīrvērtes darbībām attiecībā uz finanšu instrumentiem, kas denominēti Savienības valūtās, tirdzniecības vietām, tīrvērtes dalībniekiem, kā arī Savienības kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību meitasuzņēmumiem; sadarbības mehānismiem ar citiem CCP; pašu resursiem; saistību neizpildes fondu sastāvu un kalibrēšanu, maržām, likvidajiem aktīviem un nodrošinājuma portfeļiem, tostarp diskontu kalibrēšanu un stresa testiem. Tām arī jāprecizē mehānismi un procedūras tūlītējai paziņošanai par jebkurām izmaiņām, kas ietekmē Apvienotās Karalistes CCP vai Apvienotās Karalistes tiesisko un uzraudzības regulējumu, kas piemērojams Apvienotās Karalistes CCP, un EVTI tūlītējai informēšanai par jebkādam norisēm attiecībā uz Apvienotās Karalistes CCP, kas varētu ietekmēt monetāro politiku Savienībā. Anglijas Bankai ir arī cieši jāsadarbjas ar Savienības iestādēm saskaņā ar 25. panta 7. punktu. Jo īpaši ir svarīgi, lai starp EVTI un atbildīgajām Apvienotās Karalistes iestādēm būtu efektīvi sadarbības mehānismi attiecībā uz to uzraudzības darbību koordināciju, tostarp jo īpaši procedūras tādu ārkārtas situāciju risināšanai, kas saistītas ar atzītiem Apvienotās Karalistes CCP un kas nelabvēlīgi ietekmē vai var nelabvēlīgi ietekmēt tirgus likviditāti vai Savienības finanšu sistēmas stabilitāti.
- (16) Apvienotās Karalistes iestādēm ir jāinformē Savienība par visām izmaiņām Apvienotās Karalistes tiesiskajā vai uzraudzības regulējumā, kas ietekmē tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu Apvienotajā Karalistē. Komisija sadarbībā ar EVTI uzraudzīs visas izmaiņas, kas tiks ieviestas tiesiskajā un uzraudzības regulējumā un kas ietekmē tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu Apvienotajā Karalistē, tirgus norises, kā arī uzraudzības sadarbības efektivitāti, tostarp tūlītēju informācijas apmaiņu starp EVTI un Anglijas Banku. Komisija jebkurā laikā var veikt pārskatīšanu, ja attiecīgās norises liek Komisijai atkārtoti novērtēt līdzvērtību, kas piešķirta ar šo lēmumu, tostarp gadījumos, kad Apvienotās Karalistes iestādes efektīvi nesadarbojas, neļauj efektīvi novērtēt risku, ko Apvienotās Karalistes CCP rada Savienībai vai tās dalībvalstīm, vai Apvienotās Karalistes CCP vai Anglijas Bankas veiktās darbības veicina nepamatotu un negodīgu konkurenci.
- (17) Lai Savienības tīrvērtes dalībniekiem dotu laiku samazināt savus riska darījumus ar Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūrām un Savienības CCP – turpināt attīstīt savu spēju veikt attiecīgo darījumu tīrvērti, un ņemot vērā regulatīvo, uzraudzības vai tirgus norišu iespējamo ietekmi uz Savienības un tās dalībvalstu finanšu stabilitāti un uz Savienības monetārās politikas īstenošanu un transmisiju, šā lēmuma termiņam vajadzētu būt ierobežotam.
- (18) Šis lēmums dod EVTI laiku veikt visaptverošu pārskatu par Apvienotās Karalistes CCP un to tīrvērtes pakalpojumu vai darbību sistēmisko nozīmi Savienībai un veikt jebkādas piemērotus pasākumus, lai novērstu finanšu stabilitātes riskus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. pantu, tostarp ieteikt Komisijai, ka Apvienotās Karalistes CCP nebūtu jāatzīst, vai atsaukt tā atzīšanu.
- (19) Lai EVTI dotu pietiekami daudz laika pārskatīt Apvienotās Karalistes CCP, Savienības CCP – pietiekami daudz laika turpināt attīstīt savu spēju veikt attiecīgo darījumu tīrvērti, un Savienības tīrvērtes dalībniekiem – pietiekami daudz laika, lai samazinātu savus riska darījumus ar Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūrām, ir lietderīgi, ka šis lēmums zaudē spēku 18 mēnešus pēc tā piemērošanas dienas.
- (20) Šim lēmumam būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā, lai tīrvērtes dalībniekiem un tirdzniecības vietām, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, nodrošinātu juridisko noteiktību pirms pārejas perioda beigām saskaņā ar Izstāšanās līgumu. Tādēļ to piemēro no nākamās dienas pēc tam, kad Savienības tiesību akti vairs nav piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā.
- (21) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Vērtspapīru komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta nolūkā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes tiesiskais un uzraudzības regulējums, ko piemēro centrālajiem darījumu partneriem, kuri jau veic uzņēmējdarbību un ir saņēmuši atļauju Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, tiek uzskatīts par līdzvērtīgu Regulā (ES) Nr. 648/2012 noteiktajām prasībām.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Tas zaudē spēku 2022. gada 30. jūnijā.

Briselē, 2020. gada 21. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN
